

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.578/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Mészáros Mátyás a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Réfi Ügyvédi Iroda, dr. Réfi Renáta ügyvéd

SzecsKay Ügyvédi Iroda, dr. Bacher Gusztáv ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda, dr. Sándor István ügyvéd

A per tárgya:

védjegybitorlás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.736/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 3.P.25.236/2013/17.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben - az eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletének a védjegy épülethomlokzaton és útjelzőtáblákon történt használatával a védjegybitorlást megállapító és jogkövetkezményeit alkalmazó rendelkezéseit helybenhagyja, a jogerős ítéletnek a védjegybitorlás védjegy interneten történt használatával való megállapítására és jogkövetkezményei alkalmazására irányuló keresetet elutasító rendelkezését hatályában fenntartja.

A felek az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

A felperes 36.000 (harminchatezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illeték, az alperes 48.000

(negyvennyolcezer) forint fellebbezési illeték visszatérítését kérheti az illetékes adóhatóságtól.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes jogosultja a ..-i elsőbbségű, .. lajstromszámú „..” szóvédjegynek, valamint a .. lajstromszámú színes, ábrás védjegynek, amelyek a 43. és 44. osztályokba sorolt panziók, szállodai szolgáltatások, táborhelyek hasznosítása (kemping), gyógyászati szolgáltatások, különösen gyógyászati célú és más terápiás szolgáltatásokra állnak oltalom alatt.

- [2] A felperes irányítása alatt álló .. csoport 1982-től kezdődően az ország első, keszthelyi magánkempingből alakult ki, amely 2004-ben már az ország számos helységében nyújtott idegenforgalmi szolgáltatásokat „..” márkanévvel. Az alperes a .. szám alatti ingatlant 2010-ben vásárolta meg, tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba 2010. december 27-én jegyezték be. Az ingatlanon korábban a felperes hálózatának tagjaként, franchise szerződés alapján, az előző tulajdonos működtette a kempinget és panziót, aki a szerződésének 2009. május 27-ei felmondásáig rendelkezett védjegyhasználati engedéllyel. Az alperes birtokba lépésekor az épület homlokzatán és a bejárat előtti táblán láthatók voltak a perbeli védjegyek, a közutak mentén álltak a kempinget jelző táblák. Az alperes az ingatlan megvásárlását követően az előző tulajdonos tevékenységét nem folytatta, ott felújítási munkákat végzett és a létesítményt 2013 júniusában nyitotta meg „..” elnevezés alatt. Az alperes a panziót és a kempinget a .. internetes oldalon hirdeti. A 2013. július 16-án kiállított közjegyzői tanúsítvány szerint ezen a napon a programturizmus.hu, hotel-net.hu, online-tudakozó.hu, illetve zoover.hu internetes oldalakon a .. Kemping és Panzióra vonatkozó információk voltak elérhetők.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében kérte megállapítani: az alperes 2010. december 27-étől a védjegyek alatt szolgáltatás nyújtásával és reklámozásával, 2012. december 5-éig az épülethomlokzaton való megjelenítésével, valamint 2014. január 22-éig az útjelző táblákon és az internetes felületeken történő használatával bitorolja a védjegyeit. Kérte az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezni és attól a jövőben eltiltani, valamint adatszolgáltatásra kötelezni.

- [4] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Védekezése szerint a perbeli ingatlanon 2013 júniusáig nem nyújtott vendéglátási szolgáltatást, ezt követően pedig „... Kemping” elnevezés alatt üzemeltette a panziót és a kempinget, amelyet a .. internetes oldalon hirdet. Az épület homlokzatán lévő feliratot a felperes felszólítása után eltávolította, a közutak mellé kihelyezett táblák tulajdonosaival, illetve a kifogásolt internetes oldalak üzemeltetőivel nem áll jogviszonyban.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a „...” szó- és ábrás megjelöléseket 2010. december 27. napjától 2012. december 5. napjáig épülete homlokzatán, 2010. december 27. napjától 2014. január 22. napjáig a 861. számú főút szelvényezés szerinti bal oldalon, a 84. számú úton 118 + 50 és 118 + 500 szelvényben jobb oldalon és a 84-8518. számú közutak csomópontjában mindkét oldalon megtalálható útjelző táblákon használta, valamint 2010. december 27. napjától internetes hirdetéseiben használja, bitorolja a felperes .. és .. lajstromszámú védjegyeit, ezért az alperest az internetes használat abbahagyására kötelezte, egyben eltiltotta a fenti megjelölések használatától. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt szolgáltatson adatot a felperes részére a bitorlás fenti időszakaira vonatkozóan a kemping üzemeltetési idejéről, a nyújtott szolgáltatások áráról, továbbá az üzleti kapcsolatai körében adjon adatot arra vonatkozóan, hogy a „...” megjelöléssel jelzett szolgáltatását mely üzleti partnereknél reklámozta (utazási irodák, szolgáltatás közvetítők). Kötelezte az alperest a felperes részére 492.240 forint perköltség megfizetésére.
- [6] Az elsőfokú bíróság a jogsértés alól való kimentéshez nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy nem valósult meg a gazdasági tevékenység körébe tartozó használat, mert az ingatlanon felújítási munkákat végzett, a sérelmezett megjelöléseket pedig az épületről a kemping megnyitásáig eltávolította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nincs relevanciája annak, hogy a megjelöléseket viselő kemping vagy panzió üzemelt-e. A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 12. § (2) bekezdése nem kifejezetten gazdasági tevékenységet, hanem ebbe a körbe eső használatot kíván meg, a szolgáltatás előkészítése, adott esetben a renoválási munkák idején megvalósuló védjegyhasználat is ilyennek tekinthető. Az interneten, épülethomlokzaton és útjelző táblákon közzelt üzenetek nyilvánvalóan attól függetlenül célba érnek, hogy a szolgáltatást az alperes ténylegesen felkínálja-e. A védjegybitorlás objektív jogkövetkezményeinek alkalmazása szempontjából súlytalan az alperesnek az a védekezése, hogy a szolgáltatást éppen nem lehet igénybe venni és nincs jelentősége annak sem, hogy az ingatlant az alperes az árujelzőkkel vásárolta, mert a birtokba lépéstől a használat már az ő érdekében valósult

meg. Mindettől függetlenül az elsőfokú bíróság a per adatai alapján a felperes részéről bizonyítottanak fogadta el, hogy az alperes 2011-2012-ben is nyújtott szolgáltatást a panzióban.

- [7] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Vt. 12. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés c) és e) pontja szerint megvalósuló védjegybitorlást a Vt. 27. § (1) bekezdése alapján megállapította. Az elsőfokú bíróság a jogsértést a Vt. 27. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapította, a b) pont alapján az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezte és attól a továbbiakban eltiltotta, míg a c) pont alapján adatszolgáltatásra kötelezte.
- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította, valamint a felperest az alperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.
- [9] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a Vt. 12. § (2) bekezdése nem kíván meg kifejezetten gazdasági tevékenységet. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a védjegybitorlás csak valamely megjelölés gazdasági jellegű, tényleges használatát eredményező, aktív magatartással valósulhat meg, az alperes részéről tanúsított ilyen magatartást a felperes bizonyítani nem tudott. A szolgáltatás előkészítése, a renoválás ideje alatt az épület homlokzatán, az útjelző táblákon és az interneten látható védjegyek tekintetében nem volt a bitorlás megállapítható, mivel az érintett szolgáltatásokkal kapcsolatban a gazdasági tevékenység körébe eső használat nem nyert igazolást.
- [10] A másodfokú bíróság a per adatainak a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján történt értékelésével nem találta megállapíthatónak, hogy a védjeggyel nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban az alperes gazdasági tevékenységet folytatott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy az alperes az ingatlan átvételét követően nem intézkedett azonnal a korábbi üzemeltető által felhelyezett feliratok, ábrák eltávolításáról, nem szolgálhat a bitorlás elkövetésének alapjául, legfeljebb csak a tulajdonos gondatlanságát támasztja alá. Az alperesnek az internetes oldalak fenntartóival, szerkesztőivel való kapcsolatát a felperes nem bizonyította, az ismeretlen személyek által az internetre ellenőrizetlenül feltett információkért pedig az alperes nem tehető felelőssé.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Felülvizsgálati álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen megállapított tényállás alapján és a védjegyjogi használat fogalmának téves

értelmezésével hozta meg a döntését. A jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben, az adóbevallások alapján megállapítható, hogy az alperes adóköteles bevételt szerző tevékenységet kezdett, azaz az alperes a Vt. 12. § (3) bekezdés c) pontja szerinti szolgáltatás felajánlását megkezdte. Az elsőfokú bíróságnak a Vt. 95. § (9) bekezdése alapján történt felhívására az alperes a kemping megnyitásához szükséges hatósági engedélyekkel igazolhatta volna a sérelmezett szolgáltatás nyújtásának kezdő időpontját. Az alperes csupán az adóbevallásokat csatolta, amelyből helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes nem tudta alátámasztani a szolgáltatás nyújtásának kezdő időpontjára vonatkozó állítását. A felperes kifejtette, hogy az adott esetben a szolgáltatás előkészítése idején megvalósuló védjegyhasználat is sértheti a védjegy funkcióit, ezért a renoválási munkák ideje alatt kifejtett védjegyhasználat is bitorlónak minősül. A védjegy azonosító, megkülönböztető és tájékoztató funkciója ugyanis annak ellenére érvényesül, hogy az alperes által kínált szolgáltatás pillanatnyilag igénybe vehető-e, hiszen a fogyasztók okkal feltételezhetik, hogy a felpereshez köthető vállalkozásról van szó. Ez nemcsak a felperes szolgáltatásának megítélése szempontjából hátrányos, hanem indokolatlan piaci zavart is okoz. Az interneten, az épülethomlokaton és az útjelző táblákon közölt üzenetek a reklámozás funkcióját töltik be. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben, az Európai Bíróság C-179/15. számú döntésében kifejtettek szerint, a használat hiánya csak akkor lenne megállapítható, ha az alperes eljárta volna az internetes hirdetések és az útjelző táblák eltávolítása érdekében, ilyen előadást azonban az alperes nem tett.

- [12] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Érvelése szerint a perben a részéről egyetlen olyan cselekmény sem nyert bizonyítást, amely a védjegy gazdasági tevékenység körében történő használatát igazolta volna. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az üzemeltetés megkezdésének feltételét képező okiratok keltével a gazdasági tevékenység tényleges megkezdésének időpontját bizonyítani nem lehet. A felülvizsgálati érveléssel szemben a perbeli védjegyekkel kommunikációs vagy reklám tevékenységet nem végzett. Az Európai Bíróság felperes által hivatkozott C-179/15. számú ítélete - a felperes értelmezésével szemben - épp azt támasztja alá, hogy a nem az ő megbízásából, a tudta és beleegyezése nélkül megjelentetett hirdetések eltávolítása érdekében nem várható el tőle az intézkedések megtétele a jogsértés alól való mentesüléshez.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A Vt. 12. § (2) bekezdés a) pontja szerint a kizárólagos használati jog alapján a védjegyjogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel

azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplőkkel. A (3) bekezdés értelmében a (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen szolgáltatás nyújtása vagy annak felajánlása a megjelölés alatt, illetve a megjelölés használata a reklámozásban [c) és e) pontok]. A Vt. 27. § (1) bekezdése alapján védjegybitorlást követ el, aki a 12. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével a védjegyet jogosulatlanul használja.

- [14] A perbeli jogvita tárgyát az képezte, hogy a fenti rendelkezések alapján az alperes részéről megvalósult-e a védjegyhasználat, és amennyiben igen, az a gazdasági tevékenység körében történt-e.
- [15] A nem vitás tényállás szerint a perbeli védjegy az alperes tulajdonában lévő panzió és kemping épülethomlokzatán, valamint az ott nyújtott szálláshely szolgáltatással kapcsolatban az útjelző táblákon és egyes internetes oldalakon volt látható. A perben az sem volt vitatott, hogy az alperes az ingatlan megvásárlását követően a korábbi tulajdonos által a szálláshely nyújtásával kapcsolatban addig jogszerűen használt védjegy eltávolításáról nem intézkedett. Az alperes előadása szerint a perbeli ingatlanon, annak megvásárlását követően felújítási munkálatok folytak, az újranyitáshoz az ingatlanon található panzió és kemping nem üzemelt.
- [16] A védjegybitorlás objektív felelősségen alapuló jogintézmény, amely azt jelenti, hogy valamely gazdasági tevékenység körébe eső védjegyhasználati cselekmény megvalósulása esetén a védjegybitorlás megtörténte attól függetlenül megállapítható, hogy a bitorló szándéka a védjegy kifejezett használatára, illetve annak jogszerűségére kiterjedt-e. A védjegy használatára, illetve annak jogszerűségére irányuló tudat, vagy szándék vizsgálatának legfeljebb a védjegybitorlás szubjektív jogkövetkezményének alkalmazása során lehet jelentősége [Vt. 27. § (3) bek.]. Nem értett egyet a Kúria a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a védjegybitorlás csak aktív, tudatos magatartás tanúsítása esetén állapítható meg, ezért a gondatlanság következményeként megvalósult védjegyhasználat a bitorlás megítélése során nem értékelhető. A Kúria megítélése szerint a védjegy használata az alperes részéről gondatlan, negligens magatartással valósult meg azáltal, hogy a korábbi ingatlantulajdonos szolgáltatásának reklámozására használt védjegy eltávolításáról nem intézkedett.
- [17] Az így megvalósult reklám célú védjegyhasználat gazdasági szempontból releváns használatnak minősül, mert annak a fogyasztókra és más piaci szereplőkre is hatása van. Amint azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította, a védjegy azonosító, megkülönböztető és tájékoztató funkciója annak ellenére érvényesül,

hogy a kínált szolgáltatás igénybe vehető-e. A felújítási munkák alatt a védjegy használatából a fogyasztók arra következtethetnek, hogy a szolgáltatás előkészítését követően tovább folytatódik a ..-lánchoz kapcsolódó kemping működése. Miután a fogyasztók okkal feltételezhetik, hogy gazdasági kapcsolat áll fenn a felperes és az alperes között, az alperes védjegyhasználatát sérti a védjegy származásjelző funkcióját és indokolatlan piaci zavart is okozhat. Mindebből egyértelműen következik, hogy az alperes részéről megvalósult védjegyhasználatnak gazdasági hatása van, amely megalapozza a védjegy gazdasági tevékenység körébe eső használatának megállapíthatóságát.

- [18] Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a védjegy épület homlokzatán és útjelző táblákon történt jogosulatlan használatával a védjegybitorlás megtörténtét a Vt. 27. § (1) bekezdése alapján. Ezért a Kúria a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezését ebben a körben a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.
- [19] Egyetértett ugyanakkor a Kúria a másodfokú bíróságnak az alperes internetre ellenőrizetlenül feltett perbeli védjeggyel kapcsolatos információkért való felelősségét kizáró megállapításával.
- [20] A felülvizsgálati eljárásban mindkét fél saját - egymással ellentétes - álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott az Európai Bíróság C-179/15. számú ítéletére (Daimler AG v. Együd Garage Gépjárműjavító és Értékesítő Kft.). Az ítélet arra az ismert jelenségre tekintettel, hogy egyes cégböngészős weboldalak más weboldalakon közzétett hirdetéseket a hirdető tudta és beleegyezése nélkül átvesznek a saját weboldaluk használatának előmozdítása céljából, lényeges különbséget tett a védjegyhasználat megvalósulásának megállapíthatósága szempontjából az interneten közzétett, védjegyet tartalmazó hirdetések között aszerint, hogy a hirdetés a hirdető megbízásából jelent meg, vagy a hirdetés olyan internetes oldalon jelent meg, amelynek az üzemeltetőjével a hirdető nem áll semmilyen kapcsolatban, amely nem a hirdető megrendelésére, hanem az oldalt üzemeltető saját kezdeményezésére jelent meg. A hivatkozott döntés értelmében a hirdető által korábban - a védjegyjogosult hozzájárulásával - közzétett hirdetés esetén a hirdetésben utóbb jogosulatlanná vált védjegyhasználatért a hirdető felelőssége akkor nem állapítható meg, ha a hirdető igazolhatóan intézkedett a hirdetés eltávolítása érdekében a weboldal üzemeltetőjénél, és a hirdetés ennek ellenére maradt fenn. Abban az esetben azonban, ha a hirdetést nem a hirdető vagy az ő megbízásából tették közzé, a hirdető védjegyhasználatát nem állapítható meg.

- [21] Az alperes vitatta, hogy a programturizmus.hu, hotel-net.hu, online-tudakozó.hu, illetve zoover.hu internetes oldalakon a védjeggyel a szolgáltatásait kínáló hirdetések az ő megrendelésére kerültek közzétételre. A perbeli esetben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kifogásolt internetes oldalakon az alperes, vagy az ő megbízásából jelentek meg a védjegyet tartalmazó hirdetések. Bizonyítottság hiányában – az Európai Bíróság C-179/15. számú ítéletében kifejtettekre is tekintettel – az alperes részéről a védjegy kifogásolt internetes oldalakon való használatát megállapítani nem lehet. Ebben a körben jogszabálysértés nélkül változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és utasította el az interneten történt jogosulatlan használat miatt a védjegybitorlás megállapítására irányuló keresetet. Ezért a Kúria a jogerős ítéletnek e keresetet elutasító rendelkezését a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [22] Vt. 12. §, 27. §

A döntés elvi tartalma

- [23] A védjegybitorlás objektív felelősségen alapuló jogintézmény, amely azt jelenti, hogy valamely gazdasági tevékenység körébe eső védjegyhasználati cselekmény megvalósulása esetén a védjegybitorlás megtörténte attól függetlenül megállapítható, hogy a bitorló szándéka a védjegy kifejezett használatára, illetve annak jogszerűségére kiterjedt-e.
- [24] A reklám célú védjegyhasználat függetlenül attól, hogy a kínált szolgáltatás igénybe vehető-e, a gazdasági tevékenység körébe eső használatnak minősül, mert annak a fogyasztókra és más piaci szereplőkre is hatása van.
- [25] A védjegybitorlás megállapítása és objektív jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indult, egy keresetlevélben érvényesített, meg nem határozható perértékű ügyben a védjegyek száma alapján külön-külön eljárási illetéket meghatározni nem lehet.

Záró rész

- [26] A Kúria a felek részleges pernyertességére-pervesztességére tekintettel a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség viseléséről.
- [27] Észlelte a Kúria, hogy a felperes a kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket, valamint az alperes a fellebbezési illetéket, annak összegét tévesen, védjegyenként külön-külön számítva róttá le. A védjegybitorlás objektív jogkövetkezményei alkalmazása iránt indított kereset esetén a per tárgyának értéke nem határozható meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (2) és (3) bekezdéseiben megjelölt meg nem határozható perérték személyi

vagy tárgyi keresethalmazat esetén sem többszörözhető. Erre az Itv. 40. § (1) bekezdése alapján csak a meghatározható összegben előterjesztett igények esetén van lehetőség. Az egy keresetlevélben érvényesített, meg nem határozható perértékű ügyben ezért a védjegyek száma alapján külön-külön eljárási illetéket meghatározni nem lehet. Mind a kereseti, mind a jogorvoslati illetéket egyszeres pertárgy érték figyelembevételével kell megállapítani. Erre tekintettel a Kúria az Itv. 80. § (1) bekezdés g) pontja alapján rendelkezett a többletként lerótt illeték visszatérítésének lehetőségéről.

Budapest, 2017. február 22.

Dr. Mészáros Máttyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Vné

tisztviselő